

INŠTITUT ZA EKONOMSKO DEMOKRACIJO

Pravilnik o transparentnosti in preprečevanju nasprotij interesov

Interna pravila odgovornega, preglednega in neodvisnega delovanja.

VSEBINA DOKUMENTA

Kazalo

- I Splošne Določbe
 - II Organizacijsko in Finančno Upravljanje
 - III Preprečevanje Nasprotij Interesov
 - IV Neodvisnost in Transparentnost Financiranja
 - V Javna Transparentnost
 - VI Izvajanje in Nadzor
-

Upravljanje z integriteto • Neodvisno raziskovanje • Pregledno financiranje

POGLAVJE 01

I. Splošne določbe

1. člen Namen in področje uporabe

Ta pravilnik določa načela in postopke, s katerimi Inštitut za ekonomsko demokracijo (v nadaljevanju: IED) zagotavlja transparentno, odgovorno, nepristransko in neodvisno delovanje.

Namen pravilnika je preprečevanje, prepoznavanje in ustrezno obvladovanje nasprotij interesov ter zagotavljanje, da se organizacijske in finančne odločitve sprejemajo v skladu s poslanstvom IED, javnim interesom in načeli dobrega upravljanja.

Pravilnik velja za vodstvo, člane organov upravljanja, aktivne člane IED, zaposlene ter zunanje sodelavce, kadar nastopajo v imenu IED, odločajo o njegovih sredstvih ali sodelujejo pri pomembnih organizacijskih odločitvah.

2. člen Temeljna načela

IED pri svojem delovanju spoštuje naslednja načela:

- **Transparentnost** – zagotavljanje javnega dostopa do ključnih informacij o delovanju, financiranju in rezultatih organizacije.
- **Odgovornost** – sprejemanje odločitev na podlagi jasno določenih pristojnosti, preverljivih informacij in strokovnih argumentov.
- **Neodvisnost** – zagotavljanje, da financerji, poslovni partnerji in druge interesne skupine ne vplivajo neustrezno na strokovna, raziskovalna ali zagovorniška stališča IED.
- **Integriteta** – preprečevanje zlorabe položaja, informacij ali organizacijskih sredstev za zasebne koristi.
- **Participativnost** – vključevanje članov organizacije v razprave o strateških usmeritvah in pomembnejših organizacijskih vprašanjih.
- **Gospodarnost** – odgovorna in učinkovita uporaba sredstev za uresničevanje poslanstva organizacije.

POGLAVJE 02

II. Organizacijsko in finančno upravljanje

3. člen Organizacijska struktura in odločanje

Organizacijska struktura IED temelji na demokratičnem sodelovanju aktivnih članov ter jasno razdeljenih odgovornostih za strateško in operativno delovanje.

Generalna skupščina sodeluje pri oblikovanju strateških usmeritev, obravnava pomembnih razvojnih vprašanj in nadzoru uresničevanja dolgoročnih ciljev organizacije v okviru svojih pristojnosti.

Direktor je odgovoren za vsakodnevno poslovanje in operativno vodenje IED ter sprejemanje in izvajanje poslovnih odločitev v okviru svojih pristojnosti.

Pri izvajanju dejavnosti direktorju zagotavljajo strokovno podporo finančni oddelek, pravni oddelek, projektna pisarna in druge organizacijske enote.

Formalne pristojnosti organov, zastopanje organizacije in sprejemanje zavezujočih odločitev se izvajajo skladno z veljavnim aktom o ustanovitvi IED in zakonodajo.

4. člen Finančno odločanje in odgovornost

Za odobravanje izdatkov, sklepanje in podpisovanje pogodb ter prevzemanje finančnih obveznosti IED je odgovoren direktor v okviru svojih pristojnosti.

Finančni oddelek zagotavlja strokovno podporo pri pripravi proračunov, spremljanju porabe, preverjanju finančne skladnosti in izpolnjevanju pogodbenih obveznosti.

Pri sprejemanju finančnih odločitev se upoštevajo:

- skladnost stroškov s poslanstvom in strateškimi cilji IED;
- razpoložljivost sredstev in sprejeti finančni načrti;
- pogoji financerjev in namenska poraba projektnih sredstev;
- gospodarnost, sorazmernost in upravičenost izdatkov;
- morebitna nasprotja interesov pri izbiri izvajalcev ali poslovnih partnerjev.

Direktor ne sme samostojno odločati o izdatkih ali pogodbah, pri katerih obstaja njegovo neposredno nasprotje interesov. V takšnih primerih se odločitev predloži pristojnemu nepristranskemu organu IED, ki postopa skladno z aktom o ustanovitvi in veljavno zakonodajo.

POGLAVJE 03

III. Preprečevanje nasprotij interesov

5. člen Opredelitev nasprotja interesov

Nasprotje interesov nastane, kadar lahko zasebni, finančni, poslovni, družinski ali drugi interesi posameznika vplivajo na njegovo nepristransko opravljanje nalog oziroma odločanje v imenu IED.

Nasprotje interesov je lahko:

- **Dejansko** – osebni interes neposredno vpliva na odločanje.
- **Potencialno** – okoliščine bi lahko v prihodnosti povzročile nasprotje interesov.
- **Navidezno** – okoliščine ustvarjajo utemeljen videz pristranskosti, tudi če do dejanskega vpliva ni prišlo.

Nasprotje interesov lahko med drugim nastane zaradi osebne finančne koristi, lastniških interesov, poslovnih pogodb, sorodstvenih razmerij ali drugih okoliščin, ki bi lahko vplivale na nepristransko odločanje.

6. člen Dolžnost razkritja interesov

Osebe, za katere velja ta pravilnik, morajo morebitno dejansko, potencialno ali navidezno nasprotje interesov razkriti takoj, ko zanj izvedo, in pred sodelovanjem pri odločitvi, na katero bi lahko vplivalo.

Razkritje se poda pisno direktorju IED.

Kadar se nasprotje interesov nanaša na direktorja, se razkritje posreduje pristojnemu organu upravljanja IED, ki zagotovi nepristransko obravnavo.

Člani vodstva in organov upravljanja ob nastopu funkcije ter nato praviloma enkrat letno pregledajo svoje relevantne poslovne in druge povezave ter prijavijo morebitna nasprotja interesov.

IED vodi interno evidenco razkritij in sprejetih ukrepov.

7. člen Obravnava nasprotij interesov

Ob ugotovljenem nasprotju interesov direktor oziroma drug pristojni nepristranski organ presodi njegovo naravo in vpliv na delovanje organizacije.

Glede na okoliščine se sprejme eden ali več naslednjih ukrepov:

- izločitev povezane osebe iz priprave in sprejemanja odločitve;
- prenos obravnave na nepristransko osebo oziroma pristojni organ;
- pridobitev neodvisnega strokovnega mnenja;
- preveritev tržnih pogojev ali drugih možnih izvajalcev;
- zavrnitev oziroma opustitev poslovnega sodelovanja.

Oseba z neposrednim finančnim interesom ne sodeluje pri sprejemanju odločitve, ki se nanaša nanjo ali na z njo povezano osebo.

Pomembnejša nasprotja interesov in sprejeti ukrepi se pisno dokumentirajo.

8. člen Poslovanje s povezanimi osebami

IED pri izbiri zunanjih izvajalcev in poslovnih partnerjev upošteva strokovno usposobljenost, kakovost storitev, gospodarnost in nepristranskost.

Posli z osebami ali organizacijami, povezanimi s člani IED, se lahko sklenejo le, kadar so izkazani objektivni razlogi za sodelovanje, zagotovljeni primerljivi tržni pogoji in odpravljen nasprotje interesov.

Povezana oseba ne sme sodelovati pri pripravi, pogajanjih ali odobritvi posla, če bi s tem lahko vplivala na odločitve v svojo korist.

Kadar nasprotja interesov ni mogoče učinkovito obvladati, se posel ne sklene.

POGLAVJE 04

IV. Neodvisnost in transparentnost financiranja

9. člen Neodvisnost od financerjev in poslovnih partnerjev

IED se financira iz javnih in zasebnih virov, mednarodnih in domačih projektnih sredstev, donacij, sponzorstev ter prihodkov iz strokovnih in svetovalnih storitev.

Financiranje ne sme biti pogojeno z vplivanjem na strokovne zaključke, raziskovalne rezultate ali zagovorniška stališča IED.

IED ne sprejema sredstev ali drugih oblik podpore, kadar bi pogoji financiranja:

- ogrozili njegovo strokovno oziroma organizacijsko neodvisnost;
- bili v nasprotju z njegovim poslanstvom in temeljnimi vrednotami;
- ustvarili nesprejemljivo nasprotje interesov;

- zahtevali neupravičeno prednostno obravnavo financerja ali z njim povezanih oseb.

Sodelovanje s podjetji v okviru svetovalne dejavnosti ne vpliva na neodvisnost javnega zagovorniškega delovanja IED. Organizacija pri tem spoštuje pogodbene obveznosti, varstvo zaupnih informacij in načela strokovne nepristranskosti.

10. člen Javna objava financerjev in virov financiranja

IED se zavezuje k preglednemu predstavljanju svojih virov financiranja.

Na spletni strani oziroma v letnih poročilih objavlja pregled pomembnejših financerjev, donatorjev in sponzorjev ter glavnih projektov, za katere so bila sredstva namenjena.

Pri objavi se navedejo praviloma ime financerja, namen financiranja in, kadar je primerno, višina prejetih sredstev.

Pri javni objavi se upoštevajo veljavni predpisi, varstvo osebnih podatkov in utemeljene pogodbene obveznosti glede zaupnosti.

IED si prizadeva za razpršenost virov financiranja in zmanjševanje odvisnosti od posameznih financerjev.

11. člen Darila in druge ugodnosti

Člani IED, zaposleni in druge osebe, ki delujejo v imenu organizacije, ne smejo sprejemati daril, plačil ali drugih ugodnosti, ki bi lahko vplivali na njihovo nepristranskost ali ustvarjali takšen vtis.

Dovoljena so simbolična protokolarna darila običajne in zanemarljive vrednosti, kadar niso povezana s pričakovanjem protiusluge.

V primeru dvoma posameznik o ponujeni ugodnosti obvesti direktorja oziroma pristojni nepristranski organ.

POGLAVJE 05

V. Javna transparentnost

12. člen Javno dostopne informacije

IED zagotavlja javno dostopnost ključnih informacij o svojem delovanju.

Na spletni strani organizacije objavlja:

- 01 predstavitev poslanstva, vizije in glavnih področij delovanja;
- 02 podatke o organizacijski strukturi ter članih organov upravljanja;
- 03 letna vsebinska poročila;
- 04 letna finančna poročila;
- 05 pregled glavnih projektov, dejavnosti in doseženih rezultatov;
- 06 pregled pomembnejših financerjev, donatorjev in sponzorjev;
- 07 temeljne organizacijske dokumente, vključno s tem pravilnikom.

Podatki se posodablajo ob pomembnejših spremembah, letna poročila pa praviloma v šestih mesecih po zaključku poslovnega leta oziroma po njihovi pripravi in potrditvi.

Za zagotavljanje javne dostopnosti in posodabljanje informacij je odgovorno vodstvo IED ob podpori pristojnih sodelavcev.

13. člen Varstvo osebnih podatkov in zaupnih informacij

Transparentnost se zagotavlja ob spoštovanju predpisov o varstvu osebnih podatkov, poslovnih skrivnosti in drugih zaupnih informacij.

Interna evidenca nasprotij interesov ni javna. Dostop do nje imajo samo osebe, ki jo potrebujejo za izvajanje nalog, povezanih s preprečevanjem in obravnavo nasprotij interesov.

Javno se objavljajo informacije, potrebne za zagotavljanje preglednosti in odgovornosti organizacije, pri čemer se upošteva načelo sorazmernosti.

POGLAVJE 06

VI. Izvajanje in nadzor

14. člen Prijava nepravilnosti

Vsak član, zaposleni ali zunanji sodelavec IED lahko opozori na domnevno kršitev tega pravilnika.

Opozorilo se poda direktorju IED. Če se nanaša na ravnanje direktorja, se posreduje pristojnemu organu upravljanja.

Prejete prijave se obravnavajo nepristransko in zaupno. Osebe, ki v dobri veri opozorijo na morebitne nepravilnosti, zaradi tega ne smejo biti deležne neupravičenih povračilnih ukrepov.

Ob ugotovljeni kršitvi se sprejmejo sorazmerni ukrepi za odpravo nepravilnosti in preprečevanje njihove ponovitve.

15. člen Spremljanje izvajanja pravilnika

Za izvajanje pravilnika je odgovoren direktor IED, pri čemer sodelujejo finančni oddelek, projektna pisarna in drugi pristojni sodelavci.

Izvajanje pravilnika se pregleda najmanj enkrat letno oziroma ob pomembnejših spremembah v delovanju organizacije.

Pregled vključuje obravnavane primere nasprotij interesov, učinkovitost sprejetih ukrepov ter morebitne potrebe po izboljšanju notranjih postopkov.

16. člen Končne določbe

Ta pravilnik sprejme direktor IED v okviru pristojnosti, določenih z aktom o ustanovitvi.

Pravilnik začne veljati z dnem sprejetja in se objavi na spletni strani IED.

Vsi zaposleni, aktivni člani in drugi sodelavci, na katere se pravilnik nanaša, morajo biti seznanjeni z njegovo vsebino.

Spremembe pravilnika sprejme direktor IED v skladu s svojimi pristojnostmi.

PODPIS IN SPREJEM

Inštitut za ekonomsko demokracijo

Direktor: Tej Digitally signed
by Tej Gonza

Datum: Date:

Podpis: Gonza 2026.10.14
13:21:30 +02'00'